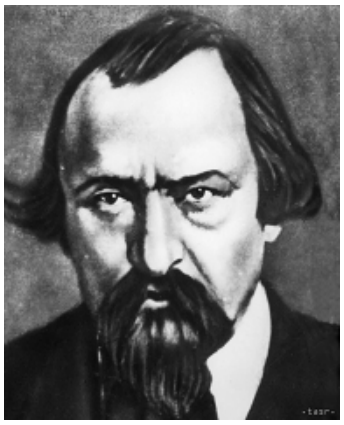
Hodža Michal Miloslav (1811-1870) :)

Patril k výrazným predstaviteľom slovenského národného hnutia. Bol predsedom celoslovenského spolku Tatrín, so Štúrom a Hurbanom iniciátor spisovnej slovenčiny.

Novovytvorenému jazyku venoval tri diela: *Dobruo slovo Slovákom súcim na slovo, Vetín o slovenčine*, *Epigenes slovenicus*. Hodžovou zásluhou sa pôvodný fonetický princíp skombinoval s etymologickým.

Inak, podrobne:

Slovenský prozaik, jazykovedec, básnik, publicista, evanjelický vikár, ideológ a organizátor slovenského národného hnutia. Bol účastníkom revolúcie 1848-1849 a spolu so Štúrom a Hurbanom člen veľkej trojice zavŕšiteľov historického procesu slovenského národného obrodenia. Podieľal sa na kodifikácii stredoslovenčiny ako celonárodného spisovného jazyka a na založení kultúrno-politického spolku Tatrín. V roku 1863 bol zakladajúcim členom Matice slovenskej. Hlavné literárne diela vznikli v porevolučných rokoch. Sú to epická báseň *Matora*, pokus o filozoficko-básnickú esej *Slavomiersky* a cyklická báseň *Vieroslavín*.

Evanjelický kňaz, básnik, jazykovedec, ideológ a organizátor slovenského národného hnutia Michal Miloslav Hodža sa podieľal na kodifikácii slovenského jazyka. Na kodifikácii spisovnej slovenčiny sa podieľal spolu s Ľudovítom Štúrom a Jozefom Miloslavom Hurbanom. Hodžove názory na pravopis sa však líšili od Štúrových radikálnych reforiem. Bol za zachovanie ypsilonu a samohlásky ä, dvojhlások ia, ie, iu, písanie d, t, n, l bez mäkčeňa pred e, i, í, ia, ie. Jeho návrhy boli v roku 1852 prijaté a zahrnuté do Hattalovej *Krátkej mluvnice slovenskej*.

Michal Miloslav Hodža študoval teológiu na evanjelickom kolégiu v Prešove (1829-1832) a na evanjelickom lýceu v Bratislave (1832-1834). Tu začal pôsobiť v Spoločnosti česko-slovanskej (bol jej podpredsedom), bol zástancom biblickej češtiny ako spoločného literárneho jazyka Čechov, Moravanov a Slovákov, Kollárovej slovanskej koncepcie a idey národnej jednoty česko-slovenskej. Štúdiá dokončil na teologickej fakulte v rakúskej Viedni (1834-1837). V roku 1837 ho vysvätili za kňaza. Pôsobil ako evanjelický farár v Liptovskom Mikuláši (1842-1866).

Bol spolutvorcom Prosbopisu liptovského seniorátu o znovuzriadenie Katedry reči a literatúry československej na lýceu v Bratislave. Z jeho iniciatívy sa začali vydávať poučné a náučné časopisy (*Krasomil*, *Vedomil tatranský*, *Slovenské noviny*, *Slovenská včela*). V roku 1840 bol dekanom liptovského seniorátu a vyslancom na dištriktuálne konventy, 1841 členom redakcie evanjelického *Spěvníka*, 1842 členom posolstva slovenských evanjelických vzdelancov k rakúskemu cisárovi so Slovenským prestolným prosbopisom (protest proti nútenej maďarizácii v cirkvi a na školách, v novodobých dejinách Slovákov sa to považuje za prvé verejné tlmočenie národných požiadaviek na najvyššom vládnom fóre). Bol najbližším spolupracovníkom Ľudovíta Štúra a Jozefa Miloslava Hurbana v snahe o novú spoločenskú angažovanosť a organizovanosť slovenského národného hnutia. V roku 1843 sa podieľal na kodifikácii stredoslovenčiny ako celonárodného spisovného jazyka, v roku 1844 spoluzakladal kultúrno-vzdelávací spolok Tatrín a stal sa jeho prvým predsedom.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Na snímke záber na členov slovenskej deputácie k cisárovi Františkovi Jozefovi I. v Olomouci 1849. V zábere hore zľava - Adam Kardoš, Samo Chalupka, Daniel Lichard, Michal M. Hodža, Ľudovít Štúr, Jozef M. Hurban, Jaroslav Bórik. V dolnom rade zľava - Michal Rarus, Juraj Holček, Andrej Radlinský, Karol Kuzmány. Žiadali zriadenie Slovenského kniežatstva, ktoré by nepodliehalo Uhorskej vláde.

V revolučných rokoch 1848-1849 mal Michal Miloslav Hodža zásluhu na stretnutí národovcov v Liptovskom Mikuláši (máj 1848), na ktorom bolo prijatých 14 bodov *Žiadostí slovenského národa* (návrhy na riešenie postavenia slovenského národa v rámci Uhorska). Po vyhlásení stanného práva sa rozhodol odísť do českej Prahy, aby sa vyhol policajnému stíhaniu. Aktívne sa zúčastnil na rokovaniach Slovanského zjazdu a zapojil sa do príprav na letné ozbrojené slovenské povstanie. Stal sa členom prvej Slovenskej národnej rady (SNR) i aktívnym účastníkom slovenských dobrovoľníckych výprav v rokoch 1848-1849. Po porážke povstania sa vrátil do Liptovského Mikuláša a v rokoch 1849-1850 bol stoličným notárom Liptovskej župy. V roku 1859 sa podieľal na vypracovaní *Protestantského patentu* a zasadzoval sa za reorganizáciu vnútornej správy protestantských cirkví v Uhorsku. V jeho realizácii videl dôležitý prostriedok, ako vylúčiť vedúcu úlohu maďarských svetských kruhov a šľachty v riadení cirkvi, chcel ho využiť v prospech školstva, kultúry a iných potrieb slovenského národa. V rokoch 1863-1867 spoluzakladal a bol členom (výborníkom) Matice slovenskej, 1866 bol vikárom patentálnej evanjelickej cirkvi v Martine. Nakoľko sa aktívne zúčastnil boja o tzv. patent (cisárske nariadenie o usporiadaní cirkevných pomerov), bol suspendovaný. V roku 1867 ho na nátlak maďarských kruhov definitívne penzionovali a donútili odísť do exilu. Odišiel do Tešína (dnes Poľsko), kde sa venoval iba literárnej činnosti.

Hlavné Hodžove literárne diela vznikli v porevolučných rokoch. Sú to epická báseň *Matora* (1856), esej *Slavomiersky* (1862), cyklická báseň *Vieroslavín* (vyšla posmrtne 1911). Je autorom *Šlabikára* (1859), *Prvej čítanky pre slovenské evanjelické a. v. školy* (1860) a i. Ako spolukodifikátor spisovnej slovenčiny napísal obranný spis *Dobruo slovo Slovákom, súcim na slovo* (1847) a ďalšie spisy, v ktorých vysvetľoval dôležitosť prijatia spisovnej slovenčiny.

Michal Miloslav Hodža zomrel 26. marca 1870 v Tešíne. V roku 1922 boli jeho pozostatky prevezené do Liptovského Mikuláša, pochovaný je na cintoríne Vrbica. Jeho hrob je národnou kultúrnou pamiatkou.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania